

B. Souhrnná technická zpráva

- a) požadavky na zpracování dodavatelské dokumentace stavby,

Tato dokumentace je zpracována jako podklad pro výběr dodavatele a dále jako podklad pro realizaci stavby. Zpracování dodavatelské dokumentace investor nepožaduje. V případě, že vybraný dodavatel nebude postupovat v souladu s touto dokumentací, přebírá veškerou zodpovědnost za projektovou dokumentaci dodavatel. Dodavatel je povinen v rámci předání dokončeného díla, předat dokumentaci skutečného provedení.

- b) požadavky na zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi,

Zpracování plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi a koordinátora bezpečnosti práce zajišťuje investor.

Během realizace zajistí dodavatel dohled způsobilého pracovníka nad dodržováním plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi.

- c) podmínky realizace prací, budou-li prováděny v ochranných nebo bezpečnostních pásmech jiných staveb,

Před započítím prací bude provedeno vytyčení IS a vnitřních rozvodů (za provedení zodpovídá dodavatel). Práce v kontaktu s IS a vnitřními rozvody musí být prováděny ručně tak, aby nedošlo zejména k: poškození inženýrských sítí, cizího majetku, aby nedošlo k ohrožení zdraví pracovníků. Dodavatel je povinen prověřit na základě vytyčení IS a vnitřních rozvodů existenci případných ochranných pásem a uzavřít dohodu se správcí těchto ochranných pásem a vedení v nich uložených, dohodu o provádění prací v ochranných pásmech.

- d) zvláštní podmínky a požadavky na organizaci staveniště a provádění prací na něm, vyplývající zejména z druhu stavebních prací, vlastností staveniště nebo požadavků stavebníka na provádění stavby apod.,

Provádění prací:

Dodavatel zpracuje provozní řád staveniště s harmonogramem provádění prací, tyto odsouhlasí s investorem a projektantem, dále budou vyvěšeny na přehledném místě u vstupu do staveniště. Staveniště bude řádně zabezpečeno, označeno výstražnými tabulkami, varovnými pásy a případně světelnou signalizací.

Při stavebních činnostech zajistí dodavatel dodržení, v chráněných vnitřních prostorech staveb, v obytných místnostech, hygienické limity hluku, zejména stanovené nařízením vlády č. 272/2011 Sb., pro provádění stavebních úprav, § 11, v ekvivalentní hladině akustického tlaku $A_{L_{Aeq,s}}$ 55 dB v pracovních dnech v době od 7,00 do 21,00 hodin.

Pracovní doba na staveništi se předpokládá od 7,00 do 18,00 v pracovní dny.

Dodavatel zajistí technickými, organizačními a dalšími opatřeními, aby hluk nepřekračoval hygienické limity upravené prováděcím právním předpisem pro chráněný venkovní prostor, chráněné vnitřní prostory staveb a chráněné venkovní prostory staveb a aby bylo zabráněno nadlimitnímu přenosu vibrací na fyzické osoby, a to v souladu s platnou legislativou, zejména zákonem č. 258/200 sb., o ochraně veřejného zdraví.

Pro snížení ekvivalentní hladiny hluku bude provoz hlučných zdrojů omezen na dobu od 8,00 do 16,00 hodin, kdy se předpokládá odchod většiny obyvatel objektu a okolních domů do zaměstnání a dětí do škol.

Dodavatel je povinen zajistit bezkolizní a bezpečný provoz na komunikaci přiléhající ke staveništi s ohledem na provoz na sjezdu na staveniště. Dále je dodavatel povinen zajistit ochranu komunikace před znečištěním vlivem stavby, zejména provozem vozidel vyjíždějících ze staveniště.

Dodavatel je povinen koordinovat přípravu a průběh prací s vlastníky a správci IS dotčených stavbou, tak, aby tito mohli bez kolizně v dotčeném místě vykonávat svá práva a povinnosti.

Stavbu nebudou, během realizace, užívat osoby s omezenou schopností pohybu a orientace.

Staveniště bude situováno na pozemku investora, vnější části staveniště budou oploceny, Staveništní oplocení bude opatřeno uzamykatelnou bránou, prostor staveniště budou řádně označen a zajištěn proti vstupu nepovolaných osob. Staveniště bude řádně označeno, a to vč. vstupů a vjezdů, budou umístěny informační a varovné tabulky, varovné pásy a případně i signalizační osvětlení. Dodavatel je povinen zajistit bezkolizní provoz v okolí stavby.

Dodavatel zpracuje a odsouhlasí s investorem, GP a všemi dotčenými účastníky, správními úřady a organizacemi, a dalšími jichž se stavba může dotknout případně je omezit, provozní řád staveniště, vč. harmonogramu provádění prací. Informace, provozní řád i harmonogram, budou přehledně vyvěšeny na dostupném místě. Staveniště bude řádně označeno, opatřeno prvky k zajištění bezpečnosti uvnitř i vně staveniště.

Ve vymezené vnější části staveniště bude vytvořeno zázemí pracovníků – bude osazena UNIMOBUNKA, jako sociální zařízení (chemické wc) bude osazena mobilní buňka (TOI), pro skladování materiálu bude řádně označen vymezený prostor uzavřené části staveniště.

Případná lešení provede odborná firma, před započítím montáže předá dokumentaci vč. statického výpočtu zahrnujícího mj. výpočet a předpis kotvení. Lešení bude zajištěno celoplošně sítí. Za správnost návrhu a montáže lešení odpovídá dodavatel stavby.

Dodavatel zajistí bezkolizní provoz staveniště, zejména ve vazbě na okolí. Za provoz a organizaci staveniště odpovídá dodavatel. Staveniště bude organizováno a provozováno tak, aby byl zajištěn bezpečný a neomezený přístup složek integrovaného záchranného systému k okolním objektům i do objektu dotčeného realizací, jejich technickému a technologickému vybavení.

Za provádění prací je odpovědný dodavatel. Práce smějí provádět jen pracovníci řádně poučení, proškoleni a musí nad nimi být zajištěn odborný dozor

stavebním technikem. Pracovníci budou způsobilí k provádění prací jak svou odborností, tak proškolením s ohledem na prováděné práce, a zejména s ohledem na bezpečnost při práci a ochranu zdraví.

Obsluhu elektrických zařízení a práci na nich mohou provádět osoby v rozsahu kvalifikace získané v souladu s vyhl. ČÚBP A ČBÚ č. 50/1978 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách musí být dodrženy požadavky vyhl. MN č. 87/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nejvyšší přípustné hodnoty hluku a vibrací na pracovišti jsou stanoveny v nařiz. vlády č. 148/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Při překročení denní osobní expozice hluku 85 dB. (A) musí být zaměstnanci vybaveni osobními pracovními prostředky proti hluku.

Ochrana zdraví zaměstnanců musí odpovídat požadavkům nařiz. vlády č. 361/2007 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí musí být v souladu s nařiz. vlády č. 378/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Poskytování ochranných oděvů a pracovních pomůcek, mycích, čistících a desinfekčních prostředků upravuje nařiz. vlády č. 495/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákazy, příkazy, výstrahy, informace a rizika musí být na pracovišti označeny bezpečnostními značkami podle nařiz. vlády č. 11/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Při práci s přenosnou řetězovou pilou, křovinořezem a s ručním nářadím s ostrím (sekery, ruční pily, háky, sochory, klíny) platí nařiz. vlády 28/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Při provozování dopravy musí být s ohledem na zvláštní pracoviště a pracovní prostředí dodržováno nařízení vlády č. 168/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Případné bourací a rekonstrukční práce se budou řídit zejména nařízením vlády č. 591/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. vydaným k provádění zákona 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Provádění stavby:

Veškeré materiály a technologie použité při výstavbě musí splňovat veškeré právní předpisy, normy a certifikaci.

Veškeré činnosti budou prováděny odbornými firmami, které budou postupovat dle dodavatelské dokumentace, kterou zpracují (vč. výpočtů, statických posudků a cenových propočtů, za jejichž správnost plně odpovídají) a odsouhlasí s GP a investorem.

Veškeré práce a technologie budou prováděny odbornými firmami a budou řádně předány investorovi na základě předávacího protokolu doplněného o příslušné doklady dle právních předpisů a norem (certifikace, doklady o shodě, revize, protokoly o zkouškách, provozní řády, návody k obsluze a údržbě, ...)

Dodavatel je povinen vést stavební deník, svolávat pravidelné kontrolní prohlídky za účasti investora, GP, před započítím jakýchkoli prací předložit na kontrolních prohlídkách k odsouhlasení připravené pracovní postupy vč. časových

harmonogramů a statických posouzení, a dokladů o proškolení pracovníků a způsobilosti k provedení díla

Před započítáním prací budou vytyčeny veškeré inženýrské sítě, případně vnitřní rozvody. Tyto budou zajištěny tak, aby nedošlo k jejich poškození vlivem prováděných prací a byla zajištěna bezpečnost užívání objektu a pracovníků stavby.

Vybraný dodavatel předloží investorovi a projektantovi před započítáním prací harmonogram, vyjadřující jednotlivé pracovní postupy v časových souvislostech, s vyjádřením termínů potřeby vyjádření investora a projektanta k jednotlivým etapám, dílčím postupům, průzkumům, vyhodnocení průzkumů a odsouhlasení alternativních řešení

Při realizaci zajistí dodavatel dozor statika, pro zajištění případných poruch a vad zjištěných během přípravy a realizace.

Bezpečnost práce a ochrana zdraví:

Veškeré činnosti a technologie budou prováděny pracovníky dodavatelských firem. Pracovníci budou řádně proškoleni a budou dodržovat veškerá právní ustanovení a normy ohledně bezpečnosti práce, provádění prací a technologií, za což v plném rozsahu zodpovídá dodavatel.

Základní předpisy

Pracovní režim a provoz na staveništi, zejména s ohledem na požadavky pro bezpečný průběh prací, týkající se stavební výroby, se bude řídit příslušnými zákony, vyhláškami a technickými normami. A to zejména:

§ 3 zákona č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů., kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy (zákon o zajištění dalších podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci) – požadavky na pracoviště a pracovní prostředí. K jeho provedení je pak vydáno nařízení vlády č. 591/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů., o bližších minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví na staveništích.

Dále nařízením vlády č. 176/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů, týkající se strojního zařízení.

Dále nařízení vlády č. 163/2002., ve znění pozdějších předpisů., týkající se požadavků na stavební výrobky.

Předpisy, zabývající se požadavky na bezpečné provádění prací a stanovením pracovně hygienických zásad - Zákoník práce 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Výrobní příprava

Pracovní režim a provoz na staveništi se bude řídit všemi platnými právními předpisy, normami, zákony a vyhláškami o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích, stanovující zejména, nutnost, v rámci přípravy staveb,

vytvořit podmínky pro zajištění bezpečnosti práce během výstavby. Stanovujících dále, že způsoby a postupy provádění činností musí být popsány v technologickém předpisu, který je součástí dokumentace výrobní přípravy > dokumentaci výrobní přípravy zpracuje vybraný dodavatel v rámci dodavatelské dokumentace a předloží k odsouhlasení investorovi a generálnímu projektantovi. Tento technologický předpis bude zejména obsahovat: návaznost a souběh jednotlivých pracovních operací, pracovní postup pro danou pracovní činnost, použití strojů a zařízení a speciálních pracovních prostředků, druhy a typy pomocných stavebních konstrukcí, způsoby svislé i vodorovné dopravy materiálu včetně komunikací a skladovacích ploch, technické a organizační opatření k zajištění bezpečnosti pracovníků, pracoviště a okolí, opatření k zajištění staveniště po dobu, kdy se na něm nepracuje, a opatření při pracích za mimořádných podmínek.

Součástí dokumentace výrobní přípravy je také stanovení opatření z hlediska bezpečnosti v případě nepříznivých povětrnostních vlivů nebo při ohrožení přírodními živly.

Jednotlivých částí stavby budou postupně předávány do provozu – dodavatel zajistí bezpečné podmínky pro průběh výstavby během již zahájeného provozu v předaných částech stavby.

Z hlediska bezpečnosti provádění stavby, v rámci výrobní přípravy stavby, zpracuje dodavatel plán součinnosti jednotlivých subjektů, kteří se budou na realizaci stavby podílet současně. Stanoví místo a časový průběh činností jednotlivých subdodavatelů tak, aby nedocházelo k ohrožení pracovníků navzájem. Všichni pracovníci budou seznámeni s tou částí výrobní přípravy, která souvisí s činnostmi, které budou pracovníci vykonávat.

Přístupové a vnitrostaveništní komunikace

Přístupové a vnitrostaveništní komunikace musí být v průběhu výstavby udržovány v bezpečném stavu, a v případě potřeby i osvětleny. U vnitrostaveništních komunikací budou zajištěny průchodné a průjezdné profily. Komunikace pro pěší musí být široké minimálně 0,75 m a podchodná výška musí být alespoň 2,10 m. Průjezdný profil pro dopravní vozidla a stroje musí být alespoň o 30 cm větší než rozměr dopravního vozidla včetně nákladu nebo rozměr stroje. Je-li podjezd na vnitrostaveništní komunikaci nižší než 4,30 m, musí být označen stejným způsobem jako na veřejných komunikacích.

Všechny překážky na komunikacích musí být označeny, a jsou-li vyšší než 0,10 m, musí být opatřeny přejezdy odpovídající únosnosti.

Veškeré otvory a jámy budou zakryty nebo ohraničeny a řádně označeny.

Vertikální komunikace

Vertikální komunikace budou zajištěny z hlediska bezpečného provozu. Především je důležité, aby měly nekluzký povrch. Práce prováděné ze žebříků musí být krátkodobé a fyzicky nenáročné. Po žebříku je zakázáno dopravovat břemena těžší než 20 kg a pracovat s pneumatickými nebo jinými nástroji, které způsobují vibrace

nebo otřesy. Žebřík musí být zajištěn proti sesunutí, vychýlení nebo rozevření. Jeho maximální výška je stanovena na 8,0 m, sklon jednoduchého žebříku nesmí být menší než 2,5 : 1. Pracuje-li se na žebříku ve výšce větší než 5,0 m, je nutné pracovníky vybavit ochrannými osobními prostředky proti pádu.

Skladovací plochy

Během celého průběhu výstavby zajistí dodavatel veškeré předpoklady, pro bezpečné ukládání, přemísťování a odebírání stavebního materiálu, který je uložen na staveništních skládkách.

Způsobilost pracovníků pro stavební práce

Pracovník, který je způsobilý vykonávat jemu svěřenou práci, musí mimo jiné znát i bezpečnostní předpisy vztahující se k práci, kterou provádí. Podle *Zákoníku práce* dodavatel stavebních prací zajistí proškolení pracovníků z bezpečnostních předpisů, a to jak řídící pracovníky, tak i pracovníky, kteří stavební práce provádějí. Dodavatel je povinen dle všech platných právních předpisů, norem, zákonů a vyhlášek o bezpečnosti práce provádět praktické zaučení pracovníků tak, aby byli schopni svěřenou práci bezpečně vykonávat. Dodavatel předloží doklad o proškolení pracovníků.

Stavební práce s vysokou úrazovostí

Mezi stavební práce s vysokou úrazovostí patří zejména:

- práce ve výškách nad 1,5 m, kdy pracovníci nemohou pracovat z pevných a bezpečných pracovních podlah,
- práce na pohyblivých pracovních plošinách,
- práce na žebřících ve výšce větší než 5,0 m,
- práce pomocí horolezecké nebo speleologické techniky,
- práce ve výškách při montáži a demontáži pomocných konstrukcí.

Pro tyto st. práce je nutno respektovat zvláštní ustanovení obsažená v platných právních předpisech, normách, zákonech a vyhláškách o bezpečnosti práce, nařizujících dodavatelům stavebních prací zajišťovat školení a zaučení pracovníků, kteří tyto práce řídí nebo je provádějí, dodavatel předloží doklad o proškolení pracovníků

Odborná způsobilost pracovníků

Práce, k nimž je nutná odborná způsobilost pracovníků, nesmí být prováděna pracovníky, kteří tuto odbornou způsobilost nemají. Obsluhu vybraných stavebních strojů a mechanismů budou provádět pouze pracovníci s příslušným strojním průkazem. Pracovníci jsou při prováděné práci povinni dodržovat technologické postupy, pracovní návody a pokyny od svých nadřízených. Jsou dále povinni používat jim určené pracovní nářadí, pomůcky, stroje a mechanismy. Práci musí

provádět na určeném pracovišti.

Zdravotní způsobilost pracovníků

Vybrané činnosti pro než je požadována zdravotní způsobilost pracovníků, bude prováděna pouze zdravotně způsobilými pracovníky. Zdravotní způsobilost pracovníků je pro vybrané činnosti stanovena směrnicemi ministerstva zdravotnictví. O provedených zkouškách, odborné a zdravotní způsobilosti pracovníků, musí dodavatel stavebních prací vést evidenci, kterou předloží před započatím prací.

Pro zajištění způsobilosti pracovníků na stavbě je dodavatel povinen tyto pracovníky vybavit potřebným vhodným náradím, dále potřebnými pracovními pomůckami, osobními ochrannými pracovními prostředky, nutnou dokumentací a pracovními návody tak, aby prováděné práce probíhaly bez ohrožení zdraví pracovníků. Vedoucí pracovníci, kteří řídí a kontrolují stavební práce, musí mít k dispozici právní a ostatní předpisy, které jsou potřeba pro zajištění bezpečného průběhu prací, které řídí. Tyto předpisy jim zajistí dodavatel stavebních prací.

ZEMNÍ PRÁCE

Průzkum staveniště

Před vlastním započatím zemních prací musí odpovědný pracovník dodavatele zajistit přesné vyznačení tras podzemních i nadzemních sítí či jiných překážek na terénu s druhem sítě a její hloubkou. Pracovníci, kteří budou provádět zemní práce (strojně i ručně), musí být prokazatelně seznámeni s těmito sítěmi jakož i s jejich ochrannými pásmy.

Zajištění výkopů

Výkopy budou zajištěny proti pádu do výkopů. Zajištění lze provést v zásadě zakrytím výkopu nebo ochranou u okraje výkopu. Pokud je zajištění ve větší vzdálenosti než 1,5 m od hrany výkopu, je vyhovující jednotyčové zábradlí výšky 1,1 m, nápadná překážka vysoká alespoň 0,6 m nebo výkopek uložený v kyprém stavu do výše 0,9 m.

Výkopy v blízkosti veřejných komunikací musí být zajištěny bezpečnostními výstražnými značkami a v noci či za snížené viditelnosti musí tyto výkopy být označeny červeným výstražným světlem na začátku a na konci výkopu, a pokud se jedná o delší výkopy, tak i v mezilehlých úsecích maximálně po 50 metrech.

Přechody

Přes výkopy hlubší než 0,5 m, v rámci bezpečné průchodnosti, budou zřízeny přechody šířky nejméně 0,75 m. Na veřejných prostranstvích, bez ohledu na hloubku výkopu, musí být šířka minimálně 1,5 m. Zábradlí - u neveřejných

prostranství (např. staveniště) do hloubky výkopu 1,5 m bude zhotoveno oboustranné zábradlí výšky 1,1 m jednotyčové, u výkopů hlubších než 1,5 m oboustranné zábradlí výšky 1,1 m dvoutyčové se zárážkou. Na veřejných místech bude zábradlí oboustranné výšky 1,1 m dvoutyčové se zárážkou vždy.

Žádný pracovník na odlehlém pracovišti nesmí provádět výkopy od 1,3 m hloubky osamoceně (z důvodu zajištění BOZ doporučujeme i při menších hloubkách a jiných činnostech na odlehlých pracovištích nasadit na práce alespoň dva pracovníky).

V rámci ochrany inženýrských sítí bude postupováno zvláště obezřetně, a jen odpovědný pracovník zhotovitele je oprávněn vydat patřičné instrukce k provádění zemních prací v blízkosti jejich ochranných pásem (po předchozí zcela jasné identifikaci těchto sítí jejich správcí a prokazatelném poučení pracovníků zhotovitele).

Zemní práce se nesmí provádět při současném strojním a ručním těžení, pokud se pracovník nachází blíže mechanismu, než je tzv. nebezpečný dosah stroje (tj. maximální dosah stroje zvětšený o 2 m), a pokud nemá obsluha stroje dostatečný výhled na všechna místa pracovního výkonu.

Zajištění stability stěn

Dodavatel je povinen zabezpečit stěny výkopů před sesutím pažením. Paženo bude od hloubky větší než 1,3 m. Vstupují-li do výkopů pracovníci, musí mít šířku nejméně 0,8 m. Při odstraňování pažení bude postupováno odspodu za stálého zasypávání výkopu. Do nezajištěného výkopu je zakázáno vstupovat.

PRÁCE VE VÝŠKÁCH

Základní ustanovení

Za práci ve výšce a nad volnou hloubkou jsou považovány práce a pohyb pracovníka, při kterém je ohrožen pádem z výšky, do hloubky, propadnutím nebo sesunutím a tím vzniká nebezpečí poškození zdraví.

Dodavatel učiní taková opatření, aby bylo případným úrazům co nejvíce zabráněno. Činí tak kolektivním nebo osobním zajištěním.

Zajištění proti pádu

Do výšky 1,5 m není způsob zajištění stanoven (výjimku tvoří práce nad vodou či nebezpečnými látkami), od této výšky je pak upřednostňováno kolektivní zajištění (ochranná zábradlí, hrazení, poklopy, lešení, sítě aj.). Vzhledem k některým činnostem, při nichž by nebylo účelné toto kolektivní zajištění používat (z důvodů časových, finančních, technických), bude využito zajištění osobního (bezpečnostní lano, pás, postroj, samonavíjecí kladka aj.).

Konstrukce kolektivního zajištění musí být přitom dostatečně pevné a odolné proti vnějším silám a nepříznivým vlivům a upevněny tak, aby bezpečně unesly předpokládané namáhání.

Prostředky osobního zajištění musí odpovídat svým účelům, pravidelně prohlíženy a zkoušeny nejméně jedenkrát za dva roky. Před vlastním prováděním práce je pracovník povinen vizuálně se přesvědčit o jejich kompletnosti a provozuschopnosti. Místa upevnění (musí odolat ve směru pádu minimální statické síle 15 kN) musí být volena tak, aby umožňovala bezpečné zajištění a upevnění po celou dobu činnosti (určuje technologický projekt dodavatele nebo odpovědný pracovník, který práce ve výškách řídí). Délka pádu při použití bezpečnostního pásu může být nejvíce 0,6 m, při použití bezpečnostního postroje bez tlumiče pádové energie nejvíce 1,5 m a s použitím tlumiče pádové energie nejvíce 4,0 m. Po celou dobu práce ve výškách (včetně přesunu na jiné místo) musí být pracovník zabezpečen osobními prostředky. Dodavatel stavebních prací je povinen seznámit pracovníky s návodem na použití prostředků osobního zajištění. Rovněž materiál, nářadí a pomůcky musí být zajištěny proti pádu, sklouznutí nebo shoení a konstrukce pro práce ve výškách nesmí být přetěžovány.

Zajištění pod místem práce

Prostory, nad kterými se pracuje, musí být vždy tak zajištěny, aby nedošlo k ohrožení pracovníků či jiných osob. To znamená, že musíme učinit jedno z následujících opatření - vyloučit provoz, použít ochrannou či záchytnou konstrukci, vymezit ohrožený prostor, střežit ohrožený prostor odpovědným pracovníkem.

Ochranné pásmo, vymezující ohrazením ohrožený prostor, musí mít šířku od okraje pracoviště nebo pracovní podlahy nejméně 1,5 m při práci ve výšce od 3 m do 10 m včetně, 2,0 m při práci ve výšce nad 10 m do 20 m včetně, 2,5 m při práci ve výšce nad 20 m do 30 m včetně, 1/10 výšky objektu při práci ve výšce nad 30 m.

Při práci na plochách se sklonem větším než 25° se zvětšuje každé pásmo o 0,5 m. V místech dopravy materiálu do výšky pomocí kladek se rozšiřuje ochranné pásmo o 1 m na všechny strany od půdorysného profilu dopravovaného břemene.

Všechny konstrukce pro práce ve výškách mohou být používány až po jejich řádném dokončení, vybavení a písemném předání např. do stavebního deníku či obdobného písemného dokladu (písemné předání se nevyžaduje u normalizovaných nebo typizovaných lehkých pracovních lešení, stabilních o výšce pracovní podlahy do 1,5 m, jednomístných sedaček, pohyblivých pracovních plošin, pokud nebyly před používáním v demontovaném stavu).

Práce pod sebou

Všechny práce nad sebou lze provádět pouze výjimečně a musí být přesně stanoven způsob zajištění bezpečnosti pracovníků na nižších pracovních úrovních. Pod místy vytahování, zvedání a spouštění materiálu musí být dostatečně volný prostor pro manipulaci s materiálem s vyloučením vstupu neoprávněných pracovníků či jiných nepovoláných osob.

Přerušeni práce

Práce ve výškách, kde není ochrana proti povětrnostním podmínkám, musí být přerušena při bouři, silném dešti, sněžení, tvoření námrazy, větru o rychlosti nad 8 m/s (na zavěšených pomocných konstrukcích, žebřících nad 5 m výšky práce a při použití osobního zajištění nebo o rychlosti nad 10,7 m/s (v ostatních případech), dohlednosti menší než 30 m, teplotě menší než -10 °C.

LEŠENÁŘSKÉ KONSTRUKCE PRO PRÁCE VE VÝŠKÁCH

Lešením je nazýváno pomocné prozatímní konstrukce k provádění prací ve výškách nebo ochraně pracovníků ve výškách. Vzhledem k velké rizikovosti těchto prací při montáži, vlastním provozu i demontáži musí být dodržovány určité zásady, aby byla minimalizována možnosti vzniku pracovních úrazů.

Konstrukce lešení

Dodavatel zajistí projekt a statické ověření konstrukce lešení. Konstrukce lešení vždy musí tvořit tuhý prostorový celek systémem příčného, podélného ztužení a kotvení či vzepření (prostorová tuhost ve všech na sebe kolmých rovinách). Lešení pojízdná a volně stojící se stabilizují vhodně volenou základnou k výšce lešení nebo určitou zátěží u základny. Kotvení (do pevných částí objektu či pevné konstrukce) a vzepření musí být rovnoměrně rozloženo po celé ploše lešení. Kotvy použité při konstrukci lešení musí odolat osovému tahu a tlaku, který je minimálně 2 kN. Při použití plachty na vnější straně lešení posuzuje se konstrukce lešení rovněž na působení větrem a kotvení se zvyšuje na čtyřnásobek běžného kotvení.

Lešenáři

Montáž lešení mohou provádět pouze pracovníci odborně a zdravotně k tomuto vybavení (platný lešenářský průkaz - ověřování znalostí instruktorem lešenářské techniky nejméně jednou za 12 měsíců, zdravotní prohlídka pro práce ve výškách u pracovníků mladších než 21 let a starších než 50 let každoročně, u pracovníků ve věku 21-50 let jednou za 3 roky) pod dohledem odpovědné osoby. Při montáži a demontáži musí všichni pracovníci používat přidělené osobní ochranné prostředky. Pro montáž budou užívány jen díly a dílce nepoškozené, pokud bude zjištěna závada, ihned je nutno prvek vyřadit z používání. Současně s postupem montáže musí být okamžitě ztužována konstrukce (zajišťování prostorové stability a kotvení se děje okamžitě v daném patře) a vybavována všemi nezbytnými doplňky (zábradlí a žebře). Při demontáži bude postupováno přesně opačně než při montáži, za stálé a nepřetržité kontroly prostorové tuhosti a kotvení. Při demontáži je zakázáno shazování všech prvků konstrukce lešení včetně podlážek.

Požadavky na lešení

Podchodná výška mezi podlahami musí být nejméně 1,9 m (u průmyslových lešení

může být jen 1,5 m za předpokladu použití přilby pracovníků). Podchodná světla výška mezi podlahou a vodorovným příčným ztužením musí být minimálně 1,75 m. Šířka podlahy pracovních lešení musí být minimálně 0,6 m, zpravidla bývá větší kvůli pohodlné práci (1-1,2 m), přičemž jednotlivé prvky podlahy musí být zajištěny proti posunutí pootočení a musí být osazeny na sraz, aby byla podlaha co nejvíce těsná (mezery mohou být nejvýše 2,5 cm, v místech svislých nosných prvků maximálně 6 cm, výstupky maximálně 3 cm u nároží lešení do 5 cm). Volné okraje pracovních podlah lešení se opatřují zábradlím upevněným na vnitřní straně sloupků. Pokud je pracovní podlaha ve výšce 1,5-2,0 m, může být zábradlí jednotyčové, při výšce nad 2 m musí být již dvoutyčové nebo jednotyčové doplněné sítí. Na podlaze se osazuje zářezka proti pádu předmětů z lešňové podlahy. Výška horního madla zábradlí je minimálně 1,1 m, výška zářezky 15 cm. Pokud je lešení postavené k přilehlé konstrukci méně než 25 cm, nemusíme na vnitřní straně zhotovovat zábradlí.

Lešňové výstupy

Výstupy na jednotlivé podlahy budou realizovány pomocí žebříků, které nesmějí být nad sebou a nesmí se zhotovovat průběžně přes dvě a více pater. Osazení žebříků musí být zajištěno proti převrácení, sesmeknutí, rovněž musí přesahovat podlahu nejméně o 1,1 m (mimo lešení dílcová, u nichž jsou otvory pro výstup a sestup chráněny poklopem). Otvory v podlaze určené pro výstup a sestup musí mít minimální rozměr 50 x 60 cm.

Prostranství kolem lešení ohrožené jeho provozem musí být chráněno vyloučením provozu, ohrazením nebo záchytnou stříškou. Podchodná výška pro chodce u lešení je minimálně 2,1 m, podjezdná výška je 4,2 m.

Kontrola lešení

Provozovat lešení je možno až po jeho celkové montáži, odborné prohlídce a písemném zápisu o schopnosti užívání. Lešňová konstrukce musí být užívána jen k tomu účelu, ke kterému je zhotovena, pravidelně kontrolována (1 x měsíčně včetně zápisu o provedené kontrole, 1 x za 14 dnů u lešení speciálních nebo u konstrukcí vystavených vibracím). Okamžitou kontrolu provádíme ihned vždy po mimořádných událostech, jako jsou vichřice a bouřky. Zběžné prohlídky provádíme denně před zahájením práce. Zjištěné nedostatky musí být ve všech případech neprodleně odstraněny.

Práce na lešení, na němž není ochrana proti povětrnostním podmínkám, musí být přerušeny při bouři, silném dešti, sněžení, tvorbě námrazy, větru o rychlosti nad 8 m/s, dohlednosti menší než 30 m, teplotě menší než -10° C.

PRÁCE NA STŘECHÁCH

Obecná ustanovení

Pokud pracovníci vykonávají práce na střeše, musí být chráněni proti sklouznutí z plochy střechy při jejím sklonu nad 25°, pádům ze střešních pláštů na volných okrajích a propadnutí střešní konstrukcí (je zde využíváno kolektivní nebo osobní ochranné zajištění - zvláště pak u konstrukcí, kde je půdorysná vzdálenost mezi nosnými prvky větší než 25 cm a není zaručeno, že jednotlivé střešní prvky jsou bezpečné proti prolomení).

Kolektivní a osobní jištění

Proti pádu ze střechy se musí pracovníci jistit nejen u okraje střechy - po jejím obvodu, ale i uvnitř roviny střechy (otvory pro světlíky, technologie apod.). Jištěním se rozumí jednak kolektivní zabezpečení (tj. zábradlí, ochranné lešení, zachytné sítě, poklopy pevně osazené na otvorech) a jednak individuální použití osobních polohovacích prostředků.

Proti sklouznutí je možno použít žebříky, které se upevní v místě provádění vlastní práce a v potřebných komunikacích, rovněž použití ochranné konstrukce či osobní zajištění.

Pokud bude použit žebřík jako zajištění proti sklouznutí u střechy se sklonem nad 45° od vodorovné roviny, musí být použito ještě osobní zajištění pracovníka proti pádu.

Na všech střešních pláštích, kde je půdorysná vzdálenost mezi latěmi nebo jinými nosnými prvky střešní konstrukce větší než 0,25 m a kde není zaručeno, že jednotlivé střešní prvky jsou bezpečné proti prolomení zatížením pracovníky, případně toto zatížení není rovnoměrně rozloženo pomocnou konstrukcí, musí být rovněž provedeno opatření proti propadnutí.

Při stavbách a opravách komínů ze střech se sklonem nad 10° musí být práce prováděny jen z pracovních podlah, které musí mít nejmenší šířku 0,6 m.

Aby pracovníci mohli pracovat bezpečně, vzájemně se neohrožovali a mohli pracovat v obvyklé pracovní výšce, musí při postupu prací do výšky být zvyšována i úroveň pracoviště. Za obvyklou pracovní výšku se považuje u těžkých prací (manipulace s břemeny, zdění aj.) výška do 1,5 m a pro ostatní práce výška do 2,0 m nad úrovní pracovní podlahy či střešní roviny.

Při pracích na vysokých objektech (objekty výšky přes 30 m) musí být vždy zhotoven technologický předpis pro provádění těchto prací, rovněž je podmínkou přítomnost alespoň dvou pracovníků.

Shazování předmětů materiálu

Možno provádět pouze za předpokladu, že bude použit uzavřený shoz do místa uložení nebo že místo dopadu je zabezpečeno proti vstupu osob a okolí je chráněno proti odrazu nebo rozstříku shazovaného materiálu. Pokud nemůže být přesně určité místo dopadu shazovaného předmětu kvůli jeho hmotnosti, tvaru či rozměru, nesmí být shazování prováděno.

Přerušeni prací

Práce, při níž nejsou pracovníci chráněni proti povětrnostním podmínkám musí být přerušeny při bouři, silném dešti, sněžení, tvoření námrazy, větru o rychlosti nad 8 m/s (na zavěšených pomocných konstrukcích, žebřících nad 5 m výšky práce a při použití osobního zajištění), resp. o rychlosti nad 10,7 m/s (v ostatních případech), dohlednosti menší než 30 m, teplotě menší než -10° C.

Vedoucí odpovědní pracovníci dodavatele, jsou povinni důsledně dbát a kontrolovat dodržování všech nezbytných ustanovení příslušných norem a vyhlášek - za jejich dodržování plně zodpovídají.

MONTÁŽNÍ PRÁCE

Technologická příprava

Montážní práce jsou náročné na přesnost provádění, koordinaci, stabilitu konstrukcí, volby mechanismů a na celkové chování montážníků v rámci BOZP. Dodavatel těchto montážních prací musí, dle vyhl. č. 324/90 Sb., zpracovat technologický postup montáže stavebních a technologických konstrukcí včetně časového sledu montážních záběrů a nasazení mechanismů a pracovníků. Rovněž musí být zpracováno řešení ochrany a zabezpečení dotčených pracovišť. Pro často se opakující montážní práce lze připustit zpracování tzv. typového technologického postupu, doplněného pouze specifickými údaji z konkrétního pracoviště. Také pro tyto práce platí povinnost pracovníků mít odbornou a zdravotní způsobilost.

Při zpracování technologického postupu montáže je třeba dopředu uvažovat s takovým postupem, který by pro další výškové úrovně využíval již smontovaných trvalých zastropení jako výchozí úrovně. V technologickém postupu musí být uveden rovněž způsob kolektivního nebo osobního zajištění pracovníků proti pádu.

Požadavky na pracoviště

Montážní pracoviště musí být vždy předáno v takovém dohodnutém stavu, aby veškeré práce probíhaly bez narušení. Montáž lze následně provádět jen z trvalých nebo dočasných konstrukcí při jejich řádném zabezpečení a zajištění.

Montážní a bezpečnostní přípravky

Dodavatel zodpovídá za kontrolování, čištění, skladování a konzervování všech montážních a bezpečnostních přípravků a jejich dostatečné rozdělení mezi montážní čety dle technologického postupu.

Při montáži musí být splněny všechny požadavky pro bezpečné uvázání, přemístění a následné usazení a odepnutí jednotlivých dílců. Je třeba ještě poznamenat, že od montážní výšky 20 m musí být zabezpečeno měření rychlosti větru.

Pro výstup nebo sestup montážníků se mohou využívat jak řádně osazené a ukotvené trvalé komunikační prvky (schodiště), tak i provizorní. Od výšky 30 m musí být svislá doprava osob řešena výtahem nebo montážním košem (pokud nejsou

technologické překážky tohoto řešení).

Manipulace s břemeny

Pokud bude manipulováno s břemeny na skládkách či z dopravních prostředků, musí být všechny ostatní dílce zajištěny proti sesunutí nebo překlopení, a pracovníci, kteří manipulují s těmito břemeny, musí mít platný vazačský průkaz a zdravotní způsobilost.

Vazači musí před upevněním vždy řádně prohlédnout celistvost a nepoškozenost manipulujícího prvku se zaměřením na jeho závěsné úchyty. Je zakázáno manipulovat s břemeny zasypanými, přimrzlými či jinak připevněnými.

Vždy musí být břemeno upevněno tak, aby nemohlo dojít k sesmeknutí, vysmeknutí, odlomení části břemene nebo poškození vazacího prostředku či břemene a pod dopravovanými břemeny je přísný zákaz pohybování se osob nebo jejich zdržování. Pracovníci odpovědní za upevnění břemene řídí jejich dopravu až k místu zabudování, pokud není na celou dráhu vidět, musí být dohodnut způsob dorozumívání mezi jednotlivými pracovníky, kteří se účastní přepravy a vlastního zabudování břemene.

Osazování dílců

Pokud není možno dosáhnout při přepravě břemene až k místu jeho osazení, mohou být k tomuto účelu použita pomocná lana, která musí být upevněna tak, aby bylo vyloučeno zranění pracovníka.

Dílce musí být zabezpečeny při osazování proti zvrácení nebo jinému nechtěnému pohybu a ihned fixovány do trvalé polohy. Také musí být zajištěna dostatečná únosnost místa montáže a jeho celkové zajištění z hlediska bezpečnosti montáže (okraje prostorů, otvory ve stropech aj. - viz předchozí kapitoly).

Následující dílce mohou být osazovány až po dostatečném zajištění dílce předchozího (svaření, zabetonování, sešroubování) a prvky, které zajišťují dočasnou stabilitu, nesmějí být odstraněny dříve, než je provedeno konečné ztužení a upevnění dílce.

Pokud budou dílce zavěšeny na zdvihacím zařízení a dle technologického předpisu bude předepsáno kotvení svařováním elektrickým obloukem, musí být učiněna taková opatření, aby nemohlo dojít k zasažení pracovníka tímto proudem nebo poškození zvedacího zařízení, a zmonolitnit tento spoj je možno až po řádném převzetí svařeného spoje.

Montáž v blízkosti vedení

Bude-li manipulováno s břemeny v blízkosti elektrického vedení a není-li možné dodržet předepsaná ochranná pásma, musí být dohodnuty se správcem tohoto zařízení podmínky pro montáž (nejčastěji odpojení zdroje v době montáže). Vždy musí být učiněna taková opatření, aby bylo vyloučeno působení elektrického proudu

(spojení s ochrannou soustavou rozvodné sítě, uzemnění).

U všech montážních prací ve výškách je zakázána montáž a přecházení pracovníků po konstrukci bez zajištění proti pádu.

LEPENÍ KRYTIN A PRÁCE SE ŽIVICEMI

Obecná ustanovení

Jedná se především o lepení krytin z plastových, pryžových, korkových či jiných materiálů. Pracovníci, kteří provádějí tyto práce, musí být prokazatelně seznámeni (písemným záznamem s podpisem uvedených pracovníků) s vlastnostmi a bezpečným zacházením používaných lepicích hmot a práce musí provádět jen podle stanoveného technologického postupu.

Opatření při lepení

V těchto případech jde především o nebezpečí z koncentrace těkavých par a následně o jejich vdechnutí, možnosti vznícení či výbuchu. Proto je nezbytné vytvořit v ohroženém pracovním prostoru (jež tvoří obvykle podlaží, kde se provádí lepení, podlaží pod a nad tímto prostorem, případně další prostory, kde by se mohla nepřipustná koncentrace ještě vyskytovat) taková opatření, aby bylo co nejvíce zamezeno vzniku případných nebezpečí. Základní opatření, která musíme vykonat, jsou následující: dostatečně a nepřetržitě větrat v uzavřených prostorech, kde se provádí lepení, označit výstražnými tabulkami nebezpečné prostory tak, aby bylo zřejmé a na první pohled patrné, že se zde vyskytuje nebezpečí výbuchu, vydat zákaz vstupu do nebezpečných prostorů osobám s otevřeným ohněm, popřípadě manipulovat zde s otevřeným ohněm (přísný zákaz kouření, svařování a lokálního topení), vydat zákaz vstupu všem nepovolaným osobám, vybavit pro vznik případného požáru či výbuchu daný prostor hasicími přístroji a po celou dobu lepení a nejméně 24 hodin po ukončení lepení v tomto prostoru odpojit elektrický proud pro případ vzniku jiskry. S těmito zásadami musí být před zahájením prací seznámeni všichni pracovníci, kteří se v blízkosti těchto prostorů mohou pohybovat. Zbytky hořlavin a použitých materiálů musí být uskladněny a likvidovány stanoveným způsobem.

Práce se živicemi

Pro práce se živicemi musí zhotovitel těchto prací stanovit technologický postup a upozornit v něm na nebezpečná místa nebo činnosti.

V uzavřených prostorech musí být zajištěna nucená výměna vzduchu a práce musí provádět minimálně dva pracovníci.

Je zakázáno rozehrívát živice otevřeným plamenem přímo v obalech nebo pokud je na živici voda, ať již zkondenzovaná nebo natečená. Dovoleno je rozehrívát živice otevřeným plamenem v nádobách k tomu určených a za přítomnosti alespoň dvou pracovníků.

Ve výškách je dovoleno rozehtřívát živice pouze v krytých topeništích s hořáky na plynná nebo tekutá paliva a za jízdy jen v prostředcích nebo strojích k tomu určených.

Kladení izolačních pásů pomocí natavovacích agregátů se za rozehtřívání živice otevřeným plamenem nepovažuje.

Všechny stroje a zařízení, které jsou určeny pro práci se živici, jako např. stroje pro postřik živice a soupravy pro tzv. "balenou", musí splňovat podmínky bezpečného provozu, jako např. těsnost spojů, průchodnost potrubí, neporušenost hadic rozvodů, stav tavné nádoby aj.

Nádoby na rozehtřívání a dopravu živichých směsí musí mít přiléhající ochranné víko a smí se naplňovat nejvýše do 3/4 obsahu, hořlavý materiál musí být vzdálen od otevřeného ohně nejméně 4 m a palivo se musí skladovat v prostorech k tomu určených.

Po dobu rozehtřívání živice otevřeným ohněm se nesmí určená obsluha vzdalovat od kotle.

Při ruční svislé dopravě je dovoleno takto přepravovat roztavený asfalt do výšky maximálně 8 m a musíme mít možnost sledovat nádoby po celé dráze této dopravy.

Všechny prostory, kde se provádí práce s roztavenými živici, musí být chráněny před vstupem nepovolaných osob.

Natavovací zařízení

Osoby, které používají ruční hořákové a natavovací vícehořákové přístroje na propan-butan, musí být jak po stránce zdravotní, tak i po odborné způsobilé k těmto pracím. Při manipulaci s lahvemi nesmí docházet k nárazům na ně, jejich převrhání či přehřívání. Obsluha nesmí provádět opravy na tlakových lahvích - netěsné či jinak viditelně poškozené lahve se nesmějí používat a musí se okamžitě odevzdat k odborné prohlídce a opravě. Pokud obsluha pracuje touto technologií ve výškách a při práci je možnost, že couvá, nesmí se přiblížit blíže než 1,5 m k nezajištěnému okraji pracoviště.

PRÁCE ODBEDŇOVACÍ

Požadavky na bednění

Každé bednění musí splňovat požadavky, které jsou obecně na bednění kladené, a to zejména požadavky těsnosti, prostorové tuhosti a únosnosti.

Podpěrné konstrukce bednění musí být navrhovány, konstruovány a zhotovovány tak, aby mohly být při demontáži snadno odstranitelné při vyloučení nežádoucích ořesů na konstrukci (nejmenší průměr, resp. nejmenší velikost strany dřevěné podpěry je 70 mm). Podpěrné konstrukce, pokud jsou používány v několika patrech nad sebou, musí být půdorysně rozmístěny tak, aby jejich osy stály nad sebou.

Podpěry musí být opatřeny patkami, hlavicemi nebo jinou úpravou pro rozložení zatížení, aby spolehlivě roznesly zatížení a byl vyloučen jejich posun. Jejich

únosnost a únosnost bednění, pokud se nejedná o jednoduché konstrukce, bude doložena statickým výpočtem dodavatele. Pravidelně, alespoň jednou měsíčně před betonáží a v průběhu betonáže prakticky denně, bude kontrolován stav celého bednění, s důrazem na celistvost bednění, pevnost spojů a neporušenost, zvláště pak stojek.

Odbednění

Práce odbedňovací mohou být zahájeny až na příkaz odpovědného pracovníka. Při odbedňování ve výškách musí být postupováno zvláště opatrně, za použití bezpečných technických zařízení a pomůcek (žebřík lze použít do max. výšky 3 m práce nad pracovní podlahou, přičemž stabilita tohoto žebříku nesmí být vázána na stabilitu demontovaných částí). Prostor, ve kterém je prováděno odbedňování, musí být zajištěn proti vstupu nepovolaných osob. Odbedňovaný materiál je třeba ukládat na předem určené místo, v řádném stavu a nezatěžovat zhotovované konstrukce.

BETONÁŘSKÉ PRÁCE

Postup ukládání musí být v souladu s technologickými postupy zpracovaných dodavatelem, tuto činnost musí řídit odpovědný pracovník.

Komunikační prostory

Pro pohyb pracovníků musí být vybudovány bezpečné komunikace (podlahy, pracovní lešení, pomocné konstrukce aj.), abychom tak zabránili pohybu pracovníků po armatuře (bezpečnostní hledisko - propadnutí pracovníka, ale i technické hledisko - pokřivení výztuže).

Je-li ukládána betonová směs do bednění ze zvýšených míst, nesmí výška volného dopadu přesáhnout 1,5 m, u tekutějších směsí 0,5 m. Beton nosných konstrukcí, jenž nedosáhl požadovaných pevností dle projektu, nesmí být vystaven nárazům, otřesům, zatížením, popřípadě jiným nevhodným účinkům.

Veškerá technika, která se podílí na přepravě či ukládání betonových směsí, musí splňovat všechny technické a bezpečnostní požadavky podle technických předpisů.

PRÁCE ŽELEZÁŘSKÉ

Požadavky na zařízení, pracovníky a pracoviště

Výroba armatury se provádí ve většině případů na speciálních zařízeních k tomuto určených, které splňují technické a bezpečnostní parametry. Pracovníci, kteří tyto práce provádějí, musí být odborně a zdravotně způsobilí, na pracovišti musí být takový pořádek, aby byla zajištěna bezpečnost všech pracovníků.

Zakázané činnosti

Zásady, které musí být při této práci dodržovány: je zakázáno na stroji pro přípravu armatury stříhat pruty kratší než 0,3 m, pokud není instalováno zařízení, které bezpečně chrání pracovníka před úrazem, ruce pracovníka se nesmí přiblížit k místu stříhu, ohybu a jiným nebezpečným místům blíže než 0,15 m, při stříhání několika prutů současně musí být pruty zajištěny v pevné poloze (přidržovat pruty volně rukama je zakázáno), nepřetěžovat stroj stříháním nadměrného množství prutů, armatura po uložení nesmí být deformována, ohýbačky s motorickým pohonem musí být na přední straně stolu vybaveny vypínací tyčí nebo stop tlačítky zajišťujícími v případě nebezpečí okamžité vypnutí stroje aj.

Odpovědný pracovník zhotovitele musí dodanou armaturu odborně prohlédnout a převzít zápisem do stavebního deníku nebo jiného vhodného zápisníku (nemusí se písemně přebírat armatura, která je svou výrobou a zabudováním označována jako jednoduchá).

ZEDNICKÉ PRÁCE

Jedná se o práce na stavbě, které zahrnují nejen vlastní provádění zdění a osazování, ale i výrobu, zpracování a dopravu malt a materiálu.

Výroba, zpracování a doprava

Zařízení pro výrobu, dopravu a zpracování malt musí splňovat technické a bezpečnostní parametry a musí být umístěna tak, aby při provozu neohrožovala obsluhu ani ostatní pracovníky provádějící v blízkosti jiné činnosti. Pracovníci, kteří obsluhují tlaková čerpadla těchto směsí, musí být proškolení se zdravotní způsobilostí a rovněž musí mít mezi sebou ustanoven účinný způsob dorozumívání.

Tam, kde hrozí nebezpečí odstříknutí vápenné malty nebo mléka, musí pracovníci používat osobní ochranné prostředky, přičemž hašení vápna v sudech nebo hlubokých nádobách je zakázáno.

Pásma při zdění jsou rozdělována na pracovní, materiálové a dopravní - šířka těchto prostorů je dána především specifickými požadavky na jednotlivé materiály a konstrukce, v zásadě platí, že minimální rozměry by neměly být menší než 0,6 m.

Pokud bude prováděno zdění pod úrovní terénu, je třeba, aby stěny výkopů byly řádně zabezpečeny proti sesunutí. U opěrných zdí nebo izolačních přízdívek může být prováděno přihrnování zeminou či jiným materiálem, až když zdivo vykazuje potřebnou pevnost.

Požadavky na zdění

Zdění musí být prováděno vždy tak, aby byla zajištěna stabilita zdiva jako celku, zdění náročných a neobvyklých konstrukcí je nutno provádět na základě technologického předpisu.

Dle bezpečnostních a technických norem se musí při vyzdívání rohů, stykování, napojování stěn a přiček, pilířů vždy dodržovat přesahy jednotlivých vrstev (přesah 1/4 rozměru cihly), rovněž tak dodržovat zásadu zavázání konstrukcí (kapsy, ozuby, přistřelování, speciální montážní konstrukce, ocelové trny aj.).

Kontrolu zdiva a vlastní práce je zakázáno provádět z vyzdívané konstrukce, drážky a otvory v pilířích a tenkostěnných příčkách je možno provádět, jen pokud nebude narušena stabilita konstrukce.

Doprava materiálu

Doprava materiálu musí být vždy zabezpečena tak, aby neohrožovala jednotlivé pracovníky, a to jak vlastním posunem materiálu, tak i vlastními komunikacemi.

PRÁCE BOURACÍ, REKONSTRUKČNÍ

Průzkum stavu objektů

V první řadě bude proveden provést dostatečný průzkum bouraných F objektů či konstrukcí a na jeho základě dodavatel vypracuje přesný technologický postup a statické posouzení tak, aby nedošlo k nekontrolovanému porušení objektů či konstrukcí v průběhu provádění prací.

Speciální a náročné konstrukce, jako např. svislé konstrukce vyšší než 3 m, objekty vyšší než přízemní, schodiště, vysunuté konstrukce, strojní bourání, speciální metody bourání, bourací práce nad sebou aj., mohou provádět pouze kvalifikovaní pracovníci pod stálým dozorem odpovědného pracovníka.

Přípravné práce

Před započítím bouracích a rekonstrukčních prací se musí kromě podrobného průzkumu stavu objektu prověřit i stav připojených rozvodů, průběh inženýrských sítí a stav sousedních objektů. Na základě tohoto průzkumu, získaných informací a dostupných podkladů pak musí být vyhotoven zápis. Když v průběhu prací budou zjištěny odlišné skutečnosti od předpokládaného stavu uskutečněného průzkumem, musí být novým skutečnostem přizpůsoben i technologický postup a upraven tak, aby byla zajištěna řádná bezpečnost práce.

Zajištění místa

Je nezbytné před vlastním prováděním vymezit a zabezpečit prostor před vstupem nepovolaných osob a zajistit ochranu veřejného zájmu ohroženého těmito pracemi. Všechna zařízení (rozvodné sítě, kanalizace) musí být před započítím prací odpojena a zajištěna tak, aby se nedaly použít. Pokud z provozních důvodů není možno tyto sítě odpojit, musí odpovědný pracovník stanovit způsob ochrany pracovníků i těchto zařízení. Pro přívod elektrické energie pro provádění bourání a vody pro snížení pracnosti musí být využívána samostatná vedení, která budou

ochráněna před poškozením.

Bourací práce je možno zahájit až na základě písemného příkazu odpovědného pracovníka dodavatele těchto prací a po vybavení pracoviště pomocnými konstrukcemi, materiálem a pomůckami předepsanými v technologickém postupu. Pokud je bourání prováděno v zastavěném území, musí být ohrožený prostor vymezen plným oplocením, 1,8 m vysokým, pokud tomu nebrání technologie bourání. V tom případě bude tento prostor zabezpečen např. střežením nebo vyloučením provozu.

Při bourání bude především dbáno na stabilitu okolních konstrukcí. Pomocné konstrukce, které slouží k provádění prací, nebudou zatěžovány vybouraným materiálem nebo na ně nebudou strhávány vybourané hmoty.

Vybouraný materiál bude průběžně odstraňován z bouraného objektu, aby nedocházelo k přetížení podlah nebo stropů nebo aby materiál nepřekážel. Bourání bude přerušeno, pokud není dostatečně zajištěna stabilita bourané konstrukce nebo její části. Všechny vstupy a vjezdy do prostoru bourání musí být viditelně označeny a zajištěny po celou dobu bourání.

Zajištění stability

Při bourání střešních konstrukcí musí být učiněna opatření, která zajistí, aby nebyla narušena pevnost ostatních částí konstrukce. Pokud není zajištěna únosnost bourané konstrukce, musí být bourání prováděno ze samostatné pomocné konstrukce. Jakmile budou bourány konstrukce, které nesou určité vystupující konstrukce, musí být tyto zabezpečeny tak, aby nedošlo ke ztrátě jejich stability. U vertikálních konstrukcí se práce provádějí zásadně směrem shora dolů a jen tehdy, nejsou-li zatíženy.

Možnost bourání

Pokud budou používány k bourání stroje, budou venkovní zdi strhány jen z vnější strany. Před bouráním neznámé konstrukce musí být vždy ověřeno, jestli tato konstrukce není nosná a nehrozí-li tak možné zřícení i jiných částí objektu. Jakékoliv ruční strhávání stěn a pilířů pomocí pák je zakázáno a pokud není zajištěna dostatečná stabilita bouraných konstrukcí, nesmí se o ně opírat ani pomocné montážní konstrukce.

Při ručním bourání stropů s nosnou dřevěnou konstrukcí se musí nejprve odstranit zdi nad těmito stropy a veškerý bouraný materiál ze stropů a rovněž tak odkryt nosné prvky. Pokud hrozí prolomení podlahy, musí se práce přerušit a podlahy řádně podepřít nebo úplně odstranit. Musí se taktéž zajistit všechny stropy v nejbližším nižším podlaží, pokud bouráme vodorovné či svislé konstrukce jednotlivých poschodí strojově, proti možnému prolomení těchto stropů od zatížení dopadajících bouraných materiálů.

Práce nad sebou

Pokud nejsou stanoveny speciální postupy v technologickém předpisu pro případné práce nad sebou, jsou tyto práce zakázány. Při jakémkoliv ohrožení musí odpovědný pracovník, který řídí bourací práce, dát dohodnutým znamením pokyn k okamžitému opuštění pracoviště.

OSTATNÍ STAVEBNÍ PRÁCE

Mezi tyto práce se řadí práce sklenářské, svařovací, vstřelovací a speciální (práce s lasery .....).

SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

Pokud je manipulováno ručně se sklem, je nutno upravit polohu tak, aby nemohly případné překážky vytvořit nebezpečný prostor, kde by mohlo vzniknout nebezpečí úrazu, zvláště pak pořezání či zranění odlétajícími střepy. To znamená, že plocha musí být rovná, zpevněná a upravená. Převážníky tabulového skla musí zajišťovat stabilitu, aby se zabránilo převržení a nežádoucímu pohybu.

Při ruční manipulaci na venkovních nechráněných prostorech je zakázána ruční manipulace s tabulovým sklem o ploše větší než 1 m² při větru o rychlosti nad 8 m/s a teplotě nižší než -5 °C.

Jen z pevných a bezpečných pracovních podlah nebo pohyblivých pracovních plošin se může provádět zasklívání oken, výkladců, světlíků a podobných konstrukcí. Pokud se bude provádět zasklívání při ploše skla větší než 3 m², musí toto provádět nejméně 3 pracovníci a k nošení tabulí delších než 2 m se musí použít přepravky. Jednotlivé tabule skla se nesmí stavět přímo na podlahu nebo terén, ale musí být vhodně podloženy a zajištěny proti překlopení. Odpad, který vzniká při sklenářských pracích, musí být odkládán do zvláštních beden.

MALÍŘSKÉ A NATĚRAČSKÉ PRÁCE

Pokud bude používán ruční postřikovač, musí se pracovníci řídit návodem k obsluze a přístroj musí být v bezvadném stavu (musí být zkontrolován např. pojistný ventil, tlakoměr, závit pumpy aj.). Při pracích ve schodišťovém prostoru musí být používány bezpečné pracovní podlahy nebo upravené žebříky.

Všechny práce malířské i natěračské (zvláště speciální nátěry) musí být prováděny podle předem stanoveného pracovního postupu, s přihlédnutím k návodu výrobce a určeného způsobu ochrany pracovníků před škodlivinami.

SVAŘOVÁNÍ

Tyto práce mohou provádět pouze osoby s příslušnou kvalifikací (svářečský průkaz) a zdravotně způsobilí (zdravotní prohlídka nad 5 let 1 x za 5 let, jinak 1x za tři roky). Ve výškách musí být svářeči zajištěni bezpečně a stabilně, rovněž osobní zajištění pracovníka musí být chráněno proti popálení. Svářečské hadice nebo vodiče se musí upevnit k pevnému předmětu, aby nedošlo k jejich náhlému sesunutí a tak stržení

svářeče, nesmí se omotávat kolem těl svářečů ani pokládat přes jejich ramena. Při řezání velkých celků musí být zabezpečeny odřezky proti převrácení a pádu, a tak možnému zranění pracovníků nebo ostatních osob. Svářeči nesmí pracovat nad sebou, nejsou-li odděleni pevným stropem bez otvorů, všechny prostory pod místy svařování musí být zabezpečeny. Pokud bude svařeno elektrickým obloukem v mokřém prostředí, musí být zdroj umístěn do sucha a po svařování musí svářeč nedopalky elektrod odkládat do nehořlavých krabic. Zakázáno je svařovat elektrickým obloukem na nechráněných pracovištích, za deště, mlhy, sněžení, silného větru nebo v uzavřených prostorách bez dostatečné výměny vzduchu.

VSTŘELOVÁNÍ

Provádějí pouze pracovníci s platným průkazem vstřelovače (osoba starší 21 let, zdravotně způsobilá) a vybavení ochrannými prostředky (protihluková přilba s ochranným štítkem, kožené pětiprsté rukavice, kožená zástěra). Provozovatel musí zajistit prostředky první pomoci a vést dokumentaci a evidenci vstřelování. Vstřelovač je oprávněn zahájit práce až po písemném souhlasu odpovědného pracovníka.

PRÁCE S LASERY

Jedná se o vysoce specializované práce, při nichž se musí přísně vymezit prostor používání a ochrana pracovníků nalézajících se v blízkosti. Laserové přístroje mohou být uvedeny do provozu jen na pokyn odpovědného pracovníka a zabezpečeny proti manipulaci neoprávněnými osobami.

STROJE A STROJNÍ ZAŘÍZENÍ

Obecná ustanovení

Jedná se především o stroje pro zemní práce (rypadla, nakladače, univerzální dokončovací stroje, skrejpry), stroje a zařízení pro výrobu, dopravu a zpracování směsí (čerpadla směsí, strojní omítačky, přepravníky a zásobníky volně ložených směsí, mechanické lopaty, vibrátory), strojní beranidla, stavební elektrické vrátky a výtahy, jednoduché kladky pro ruční zvedání břemen, kladkostroje aj.

Pravidla pro provoz

Pro všechny stroje a strojní zařízení platí v zásadě určitá obecná pravidla, kterými je dodavatel povinen se řídit, dále jsou pak výrobcem stanovená určitá specifika při manipulaci s jednotlivými mechanismy, jež jsou odvislá od kategorie a individuality každého jednotlivého stroje - je vždy nezbytné před vlastním prováděním práce pozorně prostudovat návody k těmto strojům.

Požadavky na obsluhu

Mohou se používat jen stroje a strojní zařízení, které svou konstrukcí, provedením a technickým stavem odpovídají předpisům bezpečné práce. Stroje lze používat jen v souladu s podmínkami stanovenými výrobcem a pro účely, k nimž jsou technicky způsobilé. Zhotovitel stavebních prací je povinen vydat pokyny pro obsluhu a údržbu stroje, které zajišťují celkovou bezpečnost. Mezi zásady těchto pokynů patří podle druhu stroje: povinnosti obsluhy strojů před zahájením práce, při vlastním provozu stroje, po skončení provozu včetně jeho údržby a revize, způsoby zajištění stroje při přepravě, odstávce, opravách, nežádoucím spuštění, způsoby dorozumívání, rozsah záznamů o provozu stroje, zakázané činnosti a úkony. Pokyny není nutno vydávat, jestliže jsou stanoveny v technických normách nebo v návodu výrobce (pokud se jedná o zahraniční výrobek, musí být návod zpracován v českém jazyce). Pokyny pro obsluhu musí být kdykoliv k dispozici na určeném místě.

Stroj můžeme uvést do provozu a provozovat jen tehdy, pokud je pracovník odborně a zdravotně způsobilý. Obsluha stroje musí být nejméně 1 x za 2 roky školená a přezkoušena z předpisů. Pokud stroj obsluhuje vícečlenná obsluha, musí být vždy ustanoven odpovědný pracovník. Samostatně mohou stroje obsluhovat pouze pracovníci duševně a tělesně způsobilí, starší než 18 let (pokud charakter obsluhy nebo náročnost práce nevyžaduje vyšší věk).

Obsluha se musí před zahájením prací seznámit se stavem stroje (popřípadě s provozními záznamy a případnými odchylkami od běžného normálu), a pokud zjistí nesrovnalosti či závady, nesmí stroj uvést do provozu a závadu musí ihned nahlásit odpovědnému pracovníkovi. Během vlastního provozu se musí plně věnovat ovládání stroje tak, aby nemohlo dojít k ohrožení bezpečnosti osob, stroje a konstrukcí.

Vybavení strojů

Stroje musí být před uvedením do provozu vybaveny: provozními doklady (ty tvoří jednak provozní deník, kde se zapisují všechny rozhodné údaje, jako jsou převzetí stroje obsluhou, evidence závažných událostí, případné opravy, a jednak revizní kniha, která je běžně dodávána výrobcem a obsahuje údaje o stroji s technickou dokumentací, evidenčním číslem, názvem provozovatele, bezpečnostními označeními (tabulky, nálepky, nátěry, nápisy - text v českém jazyce), předepsanými zařízeními pro zvukovou výstrahu (houkačky, sirény, zvonky - hladina hlasitosti musí přesahovat minimálně o 10 dB hladinu hluku stroje), ochrannými zařízeními v nebezpečných místech stroje.

Podmínky provozu

Odpovědný pracovník musí před započatím práce seznámit obsluhu s místními

individuálními podmínkami provozu stroje s důrazem na riziková místa, zkontrolovat stanoviště stroje v návaznosti na celkové uspořádání tohoto pracoviště (pořádek, čistota, zajištění proti převrácení, zaboření, ochranná a nebezpečná pásma).

Při provádění práce musí obsluha dbát na celkovou bezpečnost - u stroje, jenž má předepsáno signalizační zařízení, musí být každé uvedení stroje do chodu oznámeno zvukovým, případně světelným výstražným znamením, a obsluha může uvést stroj do chodu až tehdy, když po tomto znamení všichni pracovníci opustili ohrožený prostor. Při práci na veřejných komunikacích musí být zajištěn stálý dozor určeného pracovníka.

Údržba

Údržba, opravy a čištění se musí vždy provádět v souladu s dokumentací stroje a podmínkami, které uvádí výrobce (nejsou-li stanoveny speciální postupy, platí vždy zákaz oprav, čištění a mazání stroje za chodu). Opravy se mohou provádět jen nepoškozeným nářadím, které odpovídá účelu oprav.

Zakázané činnosti

Zakázané činnosti při práci se stroji: uvádět stroj do chodu, pokud jsou v jeho nebezpečném dosahu jiní pracovníci kromě obsluhy, provozovat stroj bez patřičných krytů, dotýkat se pohybujících se částí stroje, pracovat se strojem za nepříznivých vizuálních podmínek nebo v nebezpečném dosahu jiných strojů, přemísťovat pracovníky nebo předměty na stroji, pokud k tomuto není stroj vybaven, opustit místo obsluhy, pokud je stroj v chodu, měnit cokoli na stroji, pokud to není v souladu s technickou dokumentací, nezajistit stroj proti samovolnému pohybu nebo proti neoprávněné manipulaci s tímto strojem aj.

e) ochrana životního prostředí při výstavbě.

Prováděné práce nesmí změnit stávající poměry v území a v objektu, s ohledem na vliv stavby na životní prostředí – dodavatel je povinen v souladu s platnou legislativou přijmout adekvátní opatření pro zajištění ochrany životního prostředí.

Veškeré technologie a pracovní postupy budou dodavatelem realizovány tak, aby byly vytvořeny předpoklady pro splnění veškeré požadavky na hygienu, ochranu zdraví a životního prostředí, a to za předpokladu dodržení platné legislativy dodavateli díla.

V rámci provádění stavebních činností je dodavatel povinen postupovat v souladu s platnou legislativou vč. usnesení vlády ČR č. 18/2005, opatření č. 1.3, k provedení nařízení vlády č. 197/2003 Sb., o Plánu odpadového hospodářství České republiky, a o spoluúčasti jednotlivých ministerstev na jejich plnění s cílem

- omezit množství nebezpečných odpadů vznikajících při zřizování staveb, jejich údržbě, změnách dokončených staveb (stavební úpravy, přístavby a nástavby) a odstraňování staveb (dále jen „stavební a demoliční odpady“),
  - sjednotit postup přiřazování kategorie odpadu (nebezpečný nebo ostatní odpad) u vznikajících stavebních a demoličních odpadů v souladu s § 6 zákona o odpadech a jeho prováděcími předpisy v platném znění,
  - zabezpečit přednostní využívání stavebních a demoličních odpadů a jednotně vymezit podmínky pro přejímku odpadů do zařízení k jejich využívání,
  - minimalizovat riziko při nakládání se stavebními a demoličními odpady.
- a to s ohledem na ochranu životního prostředí a zdraví lidí.

Příprava stavby

Dodavatel je povinen před započítím činnosti provést prohlídku staveniště a nutné průzkumy a rozbor. Účelem prohlídky staveniště / stavby je určení vymezených částí, které se stanou po odnětí ze staveniště / stavby odpady a nebezpečnými odpady, nebo mohou být zdrojem vzniku odpadů a nebezpečných odpadů. Vybrané části, pokud je to z důvodu geotechnické a statické bezpečnosti možné, budou odstraněny odděleně tak, aby bylo zabráněno míšení odpadů kategorie ostatní a kategorie nebezpečný. Zvláštní pozornost věnuje dodavatel určení případně vymezených částí obsahujících azbest. U těchto případně vymezených částí zpracuje dodavatel dodavatelskou dokumentaci vč. části o odstranění stavby nebo její části, kde stanoví podmínky a postupy nakládání s odpady, s azbestem konkrétně, v souladu se zvláštními právními předpisy. K prohlídce stavby přizve dodavatel GP, TDI / investora. Prohlídku stavby dodavatel zdokumentuje zápisem (protokolem), který je jedním z podkladů pro zpracování dodavatelské dokumentace. Zápis (protokol) z prohlídky stavby bude dodavatelem doplněn fotodokumentací. V případě pochybností dodavatele, nebo dle požadavku GP, TDI, nebo investora odebere před zahájením stavebních prací vzorky stavebních a dalších materiálů (budoucích odpadů) z vymezených částí stavby. Odběr vzorků stavebních materiálů metodou vzorkování s úsudkem (tendenční vzorkování) z vymezených částí stavby, u nichž se předpokládá, že se stanou odpady, musí být dokumentován a proveden v souladu s požadavky vyhlášky č. 376/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Výsledky zkoušek vzorků odebraných z vymezených částí stavby jsou jedním z podkladů pro zpracování dodavatelské dokumentace a podkladem pro zařazení případně vzniklých odpadů do příslušné kategorie (ostatní odpad nebo nebezpečný odpad), zpracování základního popisu odpadu a stanovení další strategie nakládání s odpadem vzniklým na staveništi.

Při přípravě zejména liniových staveb a staveb dopravní infrastruktury, dodavatel při odběrech vzorků ze stavby bude využívat mimo metody vzorkování s úsudkem též metodu systematického vzorkování. Dílčí vzorky odebírané pro přípravu reprezentativního vzorku z příslušné části stavby budou v místě odběru vzorku odebírány s četností min. 1 dílčí vzorek na 1 m² průřezu stavby kolmého na linii

stavby v daném místě. Nejméně dvě třetiny dílčích vzorků budou odebrány z míst více jak 0,5 m pod povrchem odstraňované části stavby (pokud to provedení stavby umožňuje). Je doporučeno odebírat vzorky rovnoměrně (systematicky) po celém dotčeném úseku stavby.

Provádění odstranění stavby nebo jejích částí

Při odstraňování částí stavby bude dodavatel postupně odstraňovat vymezené části stavby a ty části stavby, které je v rámci základního materiálu stavby možno považovat za příměsi komplikující recyklaci stavební suti a u nichž je to technologicky a ekonomicky možné (např. výplně otvorů, kovové a dřevěné střešní konstrukce, podlahové krytiny a konstrukce z kovu, plastů nebo dřeva, klempířské doplňky, rozvody médií, technologické zázemí staveb – rozvaděče, transformátory, výměníky, vzduchotechnická zařízení, výtahy apod.). S těmito částmi / věcmi bude dodavatel nakládat samostatně, jako se specifickými druhy stavebních odpadů.

Prioritně bude dodavatel hledat možnosti využití použitých stavebních výrobků vznikajících při odstraňování částí stavby přímo v místě jejich vzniku (v rámci stavby). Podmínkou je, že použité stavební výrobky jsou pro další použití v místě stavby bezpečné – např. nejsou znečištěny škodlivinami. Tento postup je vyloučen u použitých stavebních výrobků obsahujících azbest.

Stavební výrobky, které byly nebo budou použity při stavbě se nestávají odpadem v případě, že jsou ze stavby odnímány a následně v místě stavby nebo na jiné stavbě použity opět jako stavební výrobky k původnímu účelu - nenaplňují definici odpadu uvedenou v § 3 zákona o odpadech, ve znění pozdějších předpisů. V takovém případě nejsou podřízeny zákonu o odpadech a jejich užívání je řízeno zvláštními právními předpisy.

Odpady vznikající ze základních minerálních stavebních materiálů (např. betonové a železobetonové konstrukce, tvárnice, cihly) budou v případě, že je není možné využít jako celek k jejich původnímu účelu (cihly, panely, železobetonové nosníky apod.), využívat nebo odstraňovat až po jejich úpravě (drcení, třídění,) v zařízeních k tomu určených (recyklačních linkách).

Pokud u případných dřevěných částí staveb nebude možné jejich materiálové využití (např. opětovné využití trámů, dřevo jako surovina pro výrobu dřevotřískových desek) bude využita jejich energetická hodnota (např. v podobě paliva) v souladu se zákonem o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a zákonem o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, nebo budou odstraněny spaláním v příslušném zařízení k odstraňování odpadů. Případné dřevěné prvky stavby se nemohou stát palivem, pokud jsou povrchově upraveny nátěrem nebo upraveny chemickými přípravky. Odstraňování odpadů organického původu ukládáním na skládky může dodavatel provést pouze v souladu s platnou legislativou, zejména v souladu se zákonem o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

Předcházení vzniku, a nakládání se stavebními a demoličními odpady

Pokud nebude možné, aby dodavatel využil jednotlivé konstrukční celky staveb opětovně k původnímu účelu, bude (s výjimkou odpadů podskupiny 17 05 00 – Zemina vytěžená, kategorie „O“) odpad mechanicky (fyzikálně) upraven na recyklát a ten bude dále využit, buď jako stavební výrobek v souladu se zvláštními právními předpisy, nebo materiálově využit jako upravený stavební odpad v místě k tomu určenému, např. k uzavírání a rekultivacím skládek, k zavážení vytěžených povrchových dolů, lomů a pískoven, nebo k terénním úpravám, rekultivacím a jiným úpravám povrchu lidskou činností postižených pozemků v souladu s požadavky § 12, § 13 a § 14 vyhlášky č. 294/2005 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Stavební a demoliční odpady neupravené do podoby recyklátu nelze využívat na povrchu terénu (s výjimkou odpadů podskupiny 17 05 00 – Zemina vytěžená, kategorie „O“), protože u neupravených stavebních a demoličních odpadů nelze obecně prokázat obsah škodlivin ve vodném výluhu ani v sušině a tedy je nelze neupravené využívat na povrchu terénu v souladu s vyhláškou č. 294/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Neupravené stavební a demoliční odpady kategorie ostatní odpad budou v souladu s § 3 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 294/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pouze ukládány na skládky jako odpad, který nelze hodnotit na základě jeho vyluhovatelnosti, tj. na skládky kategorie S – OO3.

Odpad podskupiny 17 05 00 – Zemina vytěžená, kategorie ostatní odpad bude mimo místo vzniku (stavbu) využit na povrchu terénu v místech k tomu určených, např. k uzavírání a rekultivacím skládek, k zavážení vytěžených povrchových dolů, lomů a pískoven nebo k terénním úpravám, rekultivacím a jiným úpravám povrchu lidskou činností postižených pozemků v souladu s § 12, § 13 a § 14 vyhlášky č. 294/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vhodnou výkopovou zeminu dodavatel využije na povrchu terénu v zařízeních provozovaných v souladu s ustanovením § 14 odst. 2 zákona o odpadech, ve znění pozdějších předpisů pouze v případě, že její využití v tomto zařízení (např. terénní úprava) bude povoleno rozhodnutím příslušného stavebního úřadu, ve kterém bude stanovena podmínka pro možnost využití vhodné výkopové zeminy, odpadu stanoveného katalogového čísla, v souladu s požadavky zákona o odpadech, ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcích právních předpisů.

Nakládání s případným odpadem azbestu

Případně zjištěné stavební výrobky obsahující azbest je možno dále používat až do doby jejich odstranění nebo ukončení jejich životnosti a podle dalších požadavků stanovených ve vyhlášce č. 221/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dodavatel je povinen při prohlídce stavby identifikovat případné části stavby obsahující azbest a v případě, že je stavba bude obsahovat, postupovat (na základě pověření investora) v souladu s ustanovením § 128 stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů, a odstranit je ze stavby pod dozorem osoby, která má oprávnění pro odborné vedení provádění stavby podle zvláštního zvláštních právních předpisů.

Při nakládání s odpady azbestu a s odpady, které azbest obsahují, je dodavatel povinen postupovat v souladu s § 35 zákona o odpadech, ve znění pozdějších předpisů.

Při jejich ukládání na skládky bude dodavatel postupovat v souladu s § 7 vyhlášky č. 294/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Práce s azbestem je dodavatel povinen ohlásit nejpozději 30 dní před jejich zahájením místně příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví - tj. krajské hygienické stanici podle § 41 zákona č. 258/2000 Sb, ve znění pozdějších předpisů. Náležitosti takového hlášení jsou stanoveny v § 5 vyhlášky č. 432/2003 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dodavatel bude respektovat požadavky na ochranu zdraví lidí při nakládání s azbestem, včetně odpadů obsahujících azbest, zejména obsažené v § 21, a požadavky § 17 odst. 7 (požadavky na kontrolované pásmo) nařízení vlády č. 178/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Dodavatel bude postupovat v souladu s Vyhláškou č. 394/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která stanovuje práce s ojedinělou a krátkodobou expozicí azbestu a postup při určení ojedinělé a krátkodobé expozice těchto prací.

Přejímka stavebních a demoličních odpadů do recyklačních zařízení

V souladu s § 4 odst. 3 a přílohou č. 2 vyhlášky č. 383/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, dodavatel odpadu (vlastník odpadu – tedy dodavatel stavby) poskytne osobě oprávněné k provozování příslušného recyklačního nebo jiného zařízení určeného k nakládání s odpady základní popis odpadu (stanovené informace a doklady o kvalitě odpadu), a to v případě jednorázové nebo první z řady opakovaných dodávek v jednom kalendářním roce. Opakované dodávky v případě stavebních a demoličních odpadů se vztahují na dodávky z jedné konkrétní stavby, kde odpad vzniká.

V případě dodávky směsného stavebního a demoličního odpadu (např. směs zlomků cihel, betonu, omítky), deklarovaného jako odpad kategorie ostatní odpad, zajistí dodavatel, jako jeden z dokladů o kvalitě přijímaného odpadu, jako součást základního popisu odpadu (zpracovaného v souladu s metodickým pokynem MŽP pro Zpracování Základního popisu odpadů)

- osvědčení o vyloučení nebezpečných vlastností odpadu pověřenou osobou, nebo
- čestné prohlášení původce odpadu doložené odkazem na zápis, nebo kopie zápisu, z prohlídky stavby před započítáním stavby, že stavební a demoliční odpady z konkrétní stavby nejsou na základě prohlídky stavby odpadem nebezpečným.

Seznam odpadů

1. Odpady, které jsou považovány za stavební a demoliční odpady vhodné k úpravě (recyklaci) [podtržené položky se předpokládají na stavbě]:

17 01 01 Beton

17 01 02 Cihly

17 01 03 Tašky a keramické výrobky
17 01 07 Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a keramických výrobků
neuvezené pod číslem 17 01 06
17 02 02 Sklo
17 03 02 Asfaltové směsi neuvedené pod číslem 17 03 01
17 05 04 Zemina a kamení neuvedené pod číslem 17 05 03
17 05 08 Štěrka ze železničního svršku neuvedený pod číslem 17 05 07
17 08 02 Stavební materiály na bázi sádky neuvedené pod číslem 17 08 01
17 09 04 Směsné stavební a demoliční odpady neuvedené pod čísly 17 09 01, 17
09 02 a 17 09 03

2. Odpady, které jsou podmíněně vyloučeny z úpravy (recyklace) [podtržené položky se předpokládají na stavbě]:

Podmíněně vyloučeny z recyklace jsou odpady obsahující nebezpečné látky (složky). Jejich přijetí do zařízení je možné pouze v případě, že součástí jejich úpravy v zařízení je i oddělení a odstranění nebezpečných látek (složek) z těchto odpadů, které budou následně předány oprávněné osobě podle zákona o odpadech k využití nebo odstranění.

17 01 06* Směsi nebo oddělené frakce betonu, cihel, tašek a
keramických výrobků obsahující nebezpečné látky
17 02 04* Sklo, plasty a dřevo obsahující nebezpečné látky nebo
nebezpečnými látkami znečištěné
17 03 01* Asfaltové směsi obsahující dehet
17 05 03* Zemina a kamení obsahující nebezpečné látky
17 05 05* Vytěžená hlšina obsahující nebezpečné látky
17 05 07* Štěrka ze železničního svršku obsahující nebezpečné látky
17 06 03* Jiné izolační materiály, které jsou nebo obsahují nebezpečné
látky
17 08 01* Stavební materiály na bázi sádky znečištěné nebezpečnými
látkami
17 09 01* Stavební a demoliční odpady obsahující rtuť
17 09 02* Stavební a demoliční odpady obsahující PCB
17 09 03* Jiné stavební a demoliční odpady (včetně směsných
stavebních a demoličních odpadů) obsahující nebezpečné
látky

3) Odpady, které jsou vyloučeny z přijímání do zařízení k úpravě (recyklaci) [podtržené položky se předpokládají na stavbě]:

17 06 01* Izolační materiál s obsahem azbestu
17 06 05* Stavební materiály obsahující azbest

B.1 Popis území stavby

- a) charakteristika území a stavebního pozemku, zastavěné území a nezastavěné území, soulad navrhované stavby s charakterem území, dosavadní využití a zastavěnost území,

Pozemek je situován do stávající městské zástavby. Součástí pozemku je hlavní objekt (jeho část je předmětem akce) a objekty doplňkové, provozního charakteru.

Pozemek a objekt jsou v zastavěném území.

Stávající hlavní objekt (dotčený objekt) je v souladu s charakterem území. Do stávajícího stavu nebude provedením realizace záměru zasahováno.

Do stávajícího stavu z hlediska dosavadního využití a zastavěnosti území nebude provedením realizace záměru zasahováno.

- b) údaje o souladu u s územním rozhodnutím nebo regulačním plánem nebo veřejnoprávní smlouvou územní rozhodnutí nahrazující anebo územním souhlasem,

Stavba se netýká zásahů do nosných konstrukcí a statiky objektu, proto není akce povolována na základě rozhodnutí, nebo jiného opatření.

- c) údaje o souladu s územně plánovací dokumentací, v případě stavebních úprav podmiňujících změnu v užívání stavby,

Záměr je v souladu s platnou územně plánovací dokumentací. Záměr svým charakterem a předmětem nevyžaduje projednání změny v užívání stavby.

- d) informace o vydaných rozhodnutích o povolení výjimky z obecných požadavků na využívání území,

Záměr svým charakterem nevyžaduje vydání rozhodnutí o povolení výjimky z obecných požadavků na využívání území.

- e) informace o tom, zda a v jakých částech dokumentace jsou zohledněny podmínky závazných stanovisek dotčených orgánů,

Dokumentace je zpracována na základě konsultací s KHS Pardubického kraje – Pracoviště Pardubice (MUDr. D. Švadlenková).

- f) výčet a závěry provedených průzkumů a rozborů - geologický průzkum, hydrogeologický průzkum, stavebně historický průzkum apod.,

V rámci projektové přípravy byl proveden základní stavebně technický průzkum. Dodavatel je povinen v přípravné fázi zajistit doplňující stavebně technický průzkum, a to v souvislosti s vytyčením a zajištěním stávajících vedení IS a vnitřních rozvodů, který bude prohlouben v rámci bouracích prací a rozkrývání konstrukcí. Součástí doplňujícího stavebně technického průzkumu bude i statické zhodnocení konstrukcí.

Na základě provedeného doplňujícího stavebně technického průzkumu bude zpracována dodavatelská dokumentace, zohledňující závěry průzkumu, a to včetně případně nutných korekcí koncepce řešení plynoucích ze zjištění průzkumu, dále včetně případných nutných sanací konstrukcí z pohledu statiky a mechanické odolnosti konstrukcí objektu. Dodavatel předloží dodavatelskou dokumentaci včetně zpracování skutečností plynoucích z provedených průzkumů, a to vč. statického posouzení a případných návrhů sanací konstrukcí GP a investorovi k odsouhlasení.

- g) ochrana území podle jiných právních předpisů¹⁾ - památková rezervace, památková zóna, zvláště chráněné území, lokality soustavy Natura 2000, záplavové území, poddolované území, stávající ochranná a bezpečnostní pásma apod.,

Realizace záměru se nepromítne do exteriéru objektu, nebude mít vliv na okolí a tedy na území v němž se objekt nachází – zůstává zachován stávající stav.

- h) poloha vzhledem k záplavovému území, poddolovanému území apod.,

Realizace záměru v rámci stávajícího objektu zachovává stávající stav objektu ve vztahu jeho stávající polohy vzhledem k záplavovému území, poddolovanému území apod.,

- i) vliv stavby na okolní stavby a pozemky, ochrana okolí, vliv stavby na odtokové poměry v území,

Realizací záměru se nemění vliv stavby na okolní stavby a pozemky – zůstává zachován stávající stav.

Realizací záměru se nemění stávající stav – není třeba přijímat nová opatření k ochraně okolí (toto se netýká průběhu realizace – vizte výše).

Realizací záměru se nemění odtokové poměry v území – zůstává zachován stávající stav.

- j) požadavky na asanace, demolice, kácení dřevin,

Realizace záměru, který se týká pouze části interiéru dotčeného objektu, nevyvolává potřebu asanací, demolice a kácení dřevin. Nutné bourací práce budou probíhat pouze v interiéru objektu, s výjimkou realizace střešních prostupů vnitřních rozvodů.

- k) požadavky na maximální dočasné a trvalé zábory zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa,

Charakter záměru nevyvolává potřeby dočasných ani trvalých záborů zemědělského půdního fondu nebo pozemků určených k plnění funkce lesa.

- l) územně technické podmínky - zejména možnost napojení na stávající dopravní a technickou infrastrukturu, možnost bezbariérového přístupu k navrhované stavbě,

Z hlediska napojení na stávající dopravní infrastrukturu zůstává zachován stávající stav.

Z hlediska napojení na stávající technickou infrastrukturu zůstává zachován stávající stav.

Z hlediska možnosti bezbariérového přístupu ke stávající stavbě – ke stávajícímu objektu, zůstává zachován stávající stav.

- m) věcné a časové vazby stavby, podmiňující, vyvolané, související investice.

Realizace záměru nevytváří žádné věcné a časové vazby stavby na okolí, nevyžaduje žádné podmiňující, vyvolané, ani související investice.

- n) seznam pozemků podle katastru nemovitostí, na kterých se stavba provádí,

Pozemek areálu: p.č. 681/1, k.ú.: Pardubice

Dotčený objekt: p.č. st. 1100, k.ú. Pardubice

- o) seznam pozemků podle katastru nemovitostí, na kterých vznikne ochranné nebo bezpečnostní pásmo.

Nová ochranná ani bezpečnostní pásma realizací záměru nevznikají.

B.2 Celkový popis stavby

- a) nová stavba nebo změna dokončené stavby; u změny stavby údaje o jejích současném stavu, závěry stavebně technického, případně stavebně historického průzkumu a výsledky statického posouzení nosných konstrukcí,

Stávající stavba.

Záměr se dotýká pouze dílčí části stávající stavby.

V rámci projektové přípravy byl proveden základní stavebně technický průzkum. Dodavatel je povinen v přípravné fázi zajistit doplňující stavebně technický průzkum, a to v souvislosti s vytyčením a zajištěním stávajících vedení IS a vnitřních rozvodů, který bude prohlouben v rámci bouracích prací a rozkrývání

konstrukcí. Součástí doplňujícího stavebně technického průzkumu bude i statické zhodnocení konstrukcí.

Na základě provedeného doplňujícího stavebně technického průzkumu bude zpracována dodavatelská dokumentace, zohledňující závěry průzkumu, a to včetně případně nutných korekcí koncepce řešení plynoucích ze zjištění průzkumu, dále včetně případných nutných sanací konstrukcí z pohledu statiky a mechanické odolnosti konstrukcí objektu. Dodavatel předloží dodavatelskou dokumentaci včetně zpracování skutečností plynoucích z provedených průzkumů, a to vč. statického posouzení a případných návrhů sanací konstrukcí GP a investorovi k odsouhlasení.

b) účel užívání stavby,

Stávající objekt – areál je užíván jako dětský domov.

Předmětem řešení je rekonstrukce koupelen a sociálních zařízení v 1.np a 2.np východního křídla.

c) trvalá nebo dočasná stavba,

Stavba trvalá.

d) informace o vydaných rozhodnutích o povolení výjimky z technických požadavků na stavby a technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání stavby,

Záměr svým charakterem nevyžaduje vydání rozhodnutí o povolení výjimky z technických požadavků na stavby a technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání stavby – realizací záměru se nemní stávající stav.

e) informace o tom, zda a v jakých částech dokumentace jsou zohledněny podmínky závazných stanovisek dotčených orgánů,

Dokumentace je zpracována na základě konsultací s KHS Pardubického kraje – Pracoviště Pardubice (MUDr. D. Švadlenková).

f) ochrana stavby podle jiných právních předpisů¹⁾ - kulturní památka apod.,

Realizace záměru nevyžaduje, vzhledem k charakteru stávajícího objektu, řešení ochrany stavby podle jiných právních předpisů – zůstává zachován stávající stav.

g) navrhované parametry stavby - zastavěná plocha, obestavěný prostor, užitná plocha, počet funkčních jednotek a jejich velikosti apod.,

Realizace záměru nemění stávající parametry stavby. Záměr představuje drobné korekce dispozičního uspořádání při zachování stávajícího provozního systému funkčních jednotek.

- h) základní bilance stavby - potřeby a spotřeby médií a hmot, hospodaření s dešťovou vodou, celkové produkované množství a druhy odpadů a emisí, třída energetické náročnosti budov apod.,

Potřeby a spotřeby médií a hmot – nemění se stávající stav.

Hospodaření s dešťovou vodou – nemění se stávající stav.

Celkové produkované množství a druhy odpadů a emisí – nemění se stávající stav.

Třída energetické náročnosti budovy – nemění se stávající stav.

- i) základní předpoklady výstavby - časové údaje o realizaci stavby, členění na etapy,

Výběr dodavatele	06. 2018
------------------	----------

Zahájení realizace	07. 2018
--------------------	----------

Dokončení realizace	08.2018
---------------------	---------

Realizace záměru nebude dělena do etap.

- j) orientační náklady stavby.

Vizte – Rozpočet stavby